

ENERGIEPREMIE C4 – WARMTEPOMP (WP) - VERWARMING

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2020 houdende goedkeuring van het uitvoeringsprogramma betreffende de toekenning van financiële steun op het vlak van energie

A- BEDOELDE WERKEN EN GEBOUWEN

Deze premie is toegankelijk voor :		
Residentieel (= eengezinswoning, appartement of appartementsgebouw)		JA
Tertiair en industrieel (= andere)		JA
Deze premie is toegankelijk voor een :		
Werken zonder stedenbouwkundige vergunning in:	• Gebouw ≥ 10 jaar	JA
	• Gebouw < 10 jaar	JA
Werken met stedenbouwkundige vergunning in:	• Eenvoudig of zwaar gerenoveerd gebouw ≥ 10 jaar	JA
	• Aan nieuw gelijkgesteld of nieuw gebouw	JA
	• Gebouw < 10 jaar	JA

Werken die in aanmerking komen voor de toekenning van de premie C4 :

Installatie van een warmtepomp, uitsluitend bestemd voor de productie van verwarming of de productie van verwarming gecombineerd met sanitair warm water.

B- BEDRAG VAN DE PREMIE

VOOR WOONGEBOUWEN

	Bedrag		Maximum
Warmtepomp	A : 4250 € / wooneenheid B : 4500 € / wooneenheid C : 4750 € / wooneenheid		50 % van de in aanmerking komende kosten van de factuur
BONUS indien uitstap uit stookolie of steenkool <i>Enkel voor gezinnen en mede-eigendommen in de woonsector</i>	A: 300 € indien voorheen verwarmingsketel op stookolie B : 350 € indien voorheen verwarmingsketel op stookolie C: 500 € indien voorheen verwarmingsketel op stookolie	A: 600 € indien voorheen stookolie- of steenkoolkachel B : 700 € indien voorheen stookolie- of steenkoolkachel C: 1.000 € indien voorheen stookolie- of steenkoolkachel	

Voor woongebouwen die gelegen zijn in een **R.V.O.H.R.**-zone (Ruimte voor Versterkte Ontwikkeling van de Huisvesting en de Renovatie) of in het **SVG** (Stadsvernieuwingsgebied) wordt het premiebedrag automatisch verhoogd met 10 %.

De werken of investeringen **die in aanmerking komen om het maximumbedrag van de premie te bepalen zijn :**

- De levering, de werkuren en de installatie van **uitsluitend** de warmtepomp met, in voorkomend geval, daarin begrepen:
 - het demonteren en wegvoeren van de oude installatie ;
 - de boringen en uitgravingen ;
 - de leidingen die nodig zijn voor het capteren van de warmte in de bodem of in het water ;
 - elke aanpassing van het hydraulische netwerk zowel op het vlak van de distributie (leidingen) als wat de emissie aangaat (radiatoren, convectoren, enz.) of voor de putten zodat de goede werking van de warmtepomp gewaarborgd is.
 - de levering en de werkuren betreffende het aanbrengen van de afstellingscomponenten: thermostatische kranen, driewegkranen, optimizers, omgevingsthermostaten, enz.
 - de levering en plaatsing van de elektrische doorstroommeter en warmtemeter.

De werken of investeringen die **in aanmerking komen** om het maximumbedrag van de bonus “uitstap uit stookolie of steenkool” te bepalen zijn:

- In het geval van een bestaande stookolie- of steenkoolkachel, de kosten met betrekking tot:
 - de installatie van een verwarmingscircuit voor de nieuwe installatie.
- In het geval van een bestaande verwarmingsketel op stookolie, de kosten met betrekking tot:
 - het leegmaken en reinigen van de tank;
 - de verwijdering of neutralisering (met schuim of zand) van de tank.

De werken of investeringen **die niet in aanmerking komen** om het maximumbedrag van de premie te bepalen zijn:

- die aan het distributie-, emissie- en putnetwerk en het toebehoren van het systeem (kranen, meetapparatuur, enz.) en die het niet mogelijk maken de goede werking van de warmtepomp te bevorderen ;
- die voor de bouw of de inrichting van de lokalen waar de installatie kan in worden ondergebracht ;
- die voor de afwerking en decoratie.

De verschillende posten moeten op de saldofactuur worden uitgesplitst. In het geval van een globale factuur voegt de aanvrager het gedetailleerde bestek toe zodat de verschillende kostenposten kunnen worden gescheiden.

VOOR DIENSTENGEBOUWEN

Bedrag
25 % van de in aanmerking komende kosten van de factuur

De werken of investeringen **die in aanmerking komen** om het maximumbedrag van de premie te bepalen zijn :

- De levering, de werkuren en de installatie van **uitsluitend** de warmtepomp met, in voorkomend geval, daarin begrepen:
 - het demonteren en wegvoeren van de oude installatie ;
 - de boringen en uitgravingen ;
 - de leidingen die nodig zijn voor het capteren van de warmte in de boem of in het water ;
 - de levering en plaatsing van de elektrische doorstroommeter en warmtemeter.

De werken of investeringen **die niet in aanmerking komen** om het maximumbedrag van de premie te bepalen zijn:

- die voor de bouw of de inrichting van lokalen om de installatie in onder te brengen ;
 - die voor de installatie van het distributiecircuit, de verwarmingsapparaten (radiatoren, convectoren, enz.) of de boorpunten
 - de accessoires van het systeem zoals de collectoren, de kranen, de meetinstrumenten, enz.
 - de afwerking en de decoratie.

De verschillende posten moeten op de eindfactuur worden uitgesplitst. In het geval van een globale factuur voegt de aanvrager het gedetailleerde bestek toe zodat de verschillende kostenposten kunnen worden gescheiden.

VOOR ALLE GEBOUWEN

De bonus voor het uitvoeren van meerdere werken wordt toegekend indien premie C4 wordt gecombineerd met minstens twee andere premies, van verschillende types (buiten A1, A2, C3 en C8), die met hetzelfde uniforme formulier worden ingediend. Het bedrag van de premies wordt met 10% verhoogd voor de aanvragers in categorieën A en B, en met 20% voor de aanvragers in categorie C.

C- NA TE LEVEN TECHNISCHE VOORWAARDEN

1. Voor de installaties van minder dan 50kWh moeten de werken door een door RESCert erkend installateur worden uitgevoerd voor de warmtepompen, en eventueel de ondiepe geothermische systemen. De lijst van de gecertificeerde installateurs is beschikbaar op de website van RESCert: www.rescert.be/nl/lists.

Indien uw installateur niet RESCert gecertificeerd is, kunt u de conformiteit van de installatie laten controleren door een RESCert installateur. Hij zal het volledig moeten beheersen, door het invullen en ondertekenen van [het controlerapport van het installatie](#).

2. Voor de residentiële sector komen enkel de niet-reversibele warmtepompen van het type pekel/water, water/water, lucht/water (die werken met een warmwatercircuit in het verwarmde gebouw) in aanmerking voor de premie.

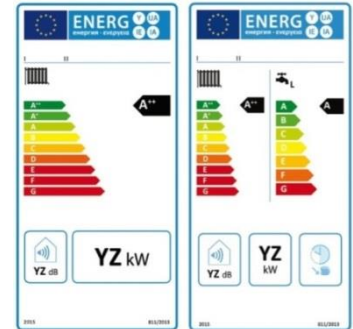
Voor de tertiaire sector komen de reversibele warmtepompen in aanmerking.

3. Voor de warmtepompen met een nominaal vermogen van minder 70 kW :

De warmtepomp moet minstens tot **energieklasse A+** behoren, overeenkomstig de gedelegeerde verordening (EU) nr. 811/2013 van de Commissie. Voor meer informatie kan u uw installateur raadplegen.

Voor de warmtepompen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW :

De **seizoensgebonden energie-efficiëntie** van de warmtepomp voor ruimteverwarming is niet minder dan **110 %**, overeenkomstig de gedelegeerde verordening (EU) nr. 813/2013 van de Commissie. Voor meer informatie kan u uw installateur raadplegen.

4. De warmtepomp Lucht/Water moet beschikken over een externe luchtafvoer of afvoer buiten het beschermde volume of luchtafvoer via de ventilatie.
5. In voorkomend geval, de installatie moet uitgerust zijn met **elektrische doorstroommeters** die toelaten het verbruik te meten t.g.v. het gebruik van de warmtepomp en de hulpapparatuur (d.w.z. de circulatiepompen, pompelaars). Ze moet de EPB-reglementering naleven zoals beschreven in bijlage VIII m.b.t. de eisen betreffende de technische installaties¹.
6. In voorkomend geval, de installatie moet uitgerust zijn met een warmtemeter die, in combinatie met de elektrische doorstroommeters, toelaat het echte seizoensgebonden rendement van de installatie te meten.
7. Zijn **uitgesloten** van de premie:
 - a. warmtepompen die dienen **om het water van een niet-gemeenschappelijk of privézwembad te verwarmen**;
 - b. **omkeerbare warmtepompen, enkel in de residentiële sector**, die airconditioning in het gebouw mogelijk maken.

Om de onomkeerbaarheid van de warmtepomp te bewijzen, voegt de aanvrager bij zijn aanvraag:

- een Belgisch of Europees certificaat dat de onomkeerbaarheid van de WP bevestigt (vgl. Certificering, zie <https://www.eurovent-certification.com/fr/search-engine/>) OF een technische nota, opgesteld door een erkende onafhankelijke instelling;
- EN een verklaring op erewoord van de installateur die de onomkeerbaarheid van de installatie bevestigt, vergezeld van een toelichting van de technische redenen waarom de installatie zoals die werd geplaatst, niet kan worden gebruikt voor koudeproductie.

8. Bonus voor de uitstap uit stookolie of steenkool:

Deze bonus is enkel beschikbaar voor de gezinnen (fysieke personen) en de mede-eigendommen in de residentiële sector.

¹ Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2007 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen, Belgisch Staatsblad van 5 februari 2008.

Indien u beschikt over een stookolietank in uw woning, moet u in bepaalde gevallen wettelijke verplichtingen² naleven. Meer details vindt u op onze website : [Gebouwen en energie>Verplichtingen>Stookolie opslagtank](#).

D- LIJST VAN DE ONS TE BERZORGEN DOCUMENTEN

- ✓ [Aanvraagformulier](#) voor Energiepremie(s) (downloadbaar op onze website, slechts eenmaal in te vullen voor alle gevraagde premies)
- ✓ [Attest van de aannemer](#) (downloadbaar op onze website)
- ✓ Kopie van alle gedetailleerde facturen³ voor de uitgevoerde prestaties op naam van de aanvrager.

Met minimale vermelding van :

- het adres van het betroffen gebouw ;
- merk, model en serienummer van de warmtepomp ;
- de gedetailleerde kosten per post ;
- het ondernemingsnummer van de aannemer die de werken heeft uitgevoerd;
- In het geval van de bonus voor de uitstap uit stookolie of steenkool:
 - in het geval van een oude stookolie- of steenkoolkachel: installatie van het verwarmingscircuit;
 - in het geval van een oude verwarmingsketel op stookolie: de posten van het leegmaken, reinigen, en verwijderen of eventueel neutraliseren van de tank.

Voor de belofteaanvragen: In plaats van de gedetailleerde facturen, een kopie van het bestek of de gedetailleerde prijsopgave, vergezeld van een beschrijvende nota van de uit te voeren werken en de te plaatsen materialen.

- ✓ Kopie van de **betalingsbewijzen** :
 - Voor werken voor een bedrag < 3.000 €: een kopie van de/het bankuittreksel(s) of een factuur met de vermelding 'voldaan', de datum en de handtekening van de schuldeiser;
 - Voor werken voor een bedrag ≥ 3.000 €: enkel een kopie van het (de) bankuittreksel(s).

Voor de belofteaanvragen: in de plaats van betalingsbewijzen, een bewijs dat de rekening vermeld in punt 6.1 van het aanvraagformulier aan de aanvrager toebehoort door een kopie van het bankrekeninguittreksel met vermelding van de naam van de aanvrager en het rekeningnummer.

- ✓ **Bewijs van de onomkeerbaarheid van de warmtepomp voor de installaties in de residentiële sector :**
 - Kopie van de Belgische of Europese **certificering**, waarin wordt vermeld of de WP al dan niet omkeerbaar is (vgl. Certita-certificering, zie www.certita.org/listePompes.php)
OF
 - Een **technische nota**, opgesteld door een erkende onafhankelijke instelling.
- ✓ In het geval van een bonus voor de uitstap uit stookolie of steenkool:
 - indien de bonus de vervanging van een stookolie- of steenkoolkachel betreft: een **foto** van de kachel bij het inactiveren ervan;
 - indien de bonus de vervanging van een verwarmingsketel op stookolie betreft: een **attest** van de verwijdering of neutralisering van de tank.
- ✓ Indien de installateur geen RESCert-installateur is:
 - [het controlerapport](#) opgemaakt door een RESCert erkend installateur dat verklaart dat de installatie overeenkomstig is.

²Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de opslag van ontvlambare vloeistoffen die worden gebruikt als brandstof.

³Opgelet: Gelieve geen eindfactuur te accepteren voor het beëindigen van de werken. Dit om de tijds marge van 12 maanden om uw dossier in te dienen niet in het gedrang te brengen. Indien deze tijds marge niet gerespecteerd wordt, zal uw aanvraag bij gevolg geweigerd worden.

E- MEER INFORMATIE

Voor alle informatie over de premies, documentatie of vragen over de verwerking van de premieaanvragen kunt u terecht bij:

Leefmilieu Brussel
Infodienst op het nummer 02/775.75.75
info@leefmilieu.brussels

Voor meer informatie over warmteproductie en warmtepompen kunt u terecht op onze [Gids Duurzame Gebouwen](#) en voor meer specifieke informatie zie de volgende fiche : [De optimale productie- en opslagwijze voor verwarming en sanitair warm water kiezen](#)

F- ADVIEZEN

Warmtepompen hebben een beter effectief rendement als ze aan lage temperatuur werken (30-35°C). Daarom is het aanbevolen :

- a. geen warmtepomp te installeren in een onvoldoende of slecht geïsoleerd gebouw (specifieke warmtebehoefte > 50 W/m²);
- b. ze aan te sluiten op een aangepast verwarmingsdistributiesysteem: vloerverwarming of ventilo-convectoren of radiatoren die bemeten zijn om bij lage temperatuur te werken.

Er wordt aangeraden de installatie van een warmtepomp te combineren met de plaatsing van fotovoltaïsche collectoren.

In sommige gevallen kan het interessant zijn om deze premie te combineren met:

- a. een aanvullende gasverwarmingssketel waarvoor eveneens een premie **C1** kan worden verkregen;
- b. een zonneboiler waarvoor een premie **C7** kan worden verkregen.

Voor wat betreft de wettelijke verplichtingen van de **stookolietanks** kan u onze webpagina [Stookolie opslagtank](#) raadplegen.